

Naturkommuner - Giv naturen plads

Ofte stillede spørgsmål

1. Hvad er formålet projektet?
2. Hvordan bliver man naturkommune?
3. Hvorfor er det vigtigt med en kommunal politik for natur og biodiversitet?
4. Hvad er udfordringen?
5. Er klimakrisen ikke en vigtigere dagsorden?
6. Er det ikke et landspolitisk og internationalt anliggende?
7. Er det ikke bedre at bruge kræfterne på konkrete naturprojekter end planer på papir?
8. Har min kommune en naturpolitik?
9. Hvordan får vi politikkerne med på ideen?
10. Skal kommunen have en naturpolitik?
11. Vores kommune har allerede planlagt at lave en naturpolitik – hvad gør vi så?
12. Vores kommune har allerede en naturpolitik – hvad gør vi så?
13. Hvad skal en politik for natur og biodiversitet indeholde?
14. Skal det være en politik kun for natur og biodiversitet, eller kan den skrives sammen med en klimapolitik?
15. Vil det ikke blive opfattet som endnu en løftet pegefingert?
16. Hvad får kommunen ud af det?
17. Hvem gør hvad hvornår?
18. Hvor kan vi få mere information om projektet?
19. Hvad med medierne?

1. Hvad er formålet projektet?

Projektet har flere formål. Det skal:

- Øge det politiske fokus på kommunernes rolle i at fremme natur og biodiversitet
- Inspirere kommuner til at udarbejde ambitiøse politikker for natur og biodiversitet
- Understøtte udmøntningen af de internationale biodiversitetsmål ved at inspirere kommuner til at anvende en strategisk og vidensbaseret tilgang til naturplanlægning og -forvaltning

2. Hvordan bliver man naturkommune?

Man bliver ikke naturkommune. Det er noget man er. Naturkommune er ikke noget, man er, fordi man har store naturarealer eller ligger højt på Naturkapitalindekset. Det er heller ikke noget, man bliver, fordi man opfylder en række kriterier.

En naturkommune har natur og biodiversitet som en del af sit DNA, sin grundfortælling og daglige praksis. En naturkommune arbejder strategisk og vidensbaseret for at skabe mere og rigere natur.

3. Hvorfor er det vigtigt med en kommunal politik for natur og biodiversitet?

Kommunerne har en central rolle i forvaltningen af natur og biodiversitet. Kommuner er tæt på borgerne og det lokale erhvervsliv. De har derfor unikke muligheder for at informere, uddanne og etablere samarbejder om at bevare og udvikle natur og biodiversitet. Derfor har kommunerne også en vigtig opgave i kampen for at stoppe tabet af biodiversitet i Danmark.

En naturpolitik viser vilje og vej. Den kan være med til at sikre, at vi får mest natur for de ressourcer, der er til rådighed. En politik viser dels, at politikerne i kommunen er opmærksomme på deres ansvar for naturopgaverne, dels i hvilken grad kommunen ønsker at bidrage til at stoppe tabet af biodiversitet. Samtidig er en politik også en måde at afstemme forventninger lokalt mellem de mange aktører og sætte en retning for kommunens naturforvaltning.

4. Hvad er udfordringen?

Vi befinder os midt i en global biodiversitetskrise. Vilde arters levesteder er under hårdt pres, og arter uddør i et tempo, så forskere taler om den 6. masseuddøen. Det gælder også naturen i Danmark, hvor 95 % af habitatnaturen er i ugunstig tilstand, 379 arter er kritisk truede og 341 arter allerede er forsvundet fra landet ifølge Den danske Rødliste.

Kun omtrent en ud af tre af landets kommuner har ikke en politik for natur og biodiversitet i dag. Det vil vi gerne være med til at ændre med projekt Naturkommuner.

5. Er klimakrisen ikke en vigtigere dagsorden?

Der er en global biodiversitetskriser, ligesom der er klimakrise. De to kriser hænger sammen. Klimaforandringerne er katalysator for tabet af biodiversitet. Og tabet af biodiversitet og naturareal kan forværre klimaforandringerne eller konsekvenserne af dem.

Klima er også en vigtig dagsorden. Mens DN's initiativ "Klimakommune" har øget kommunernes indsats for at reducere deres CO₂-udslip, så har projekt Naturkommuner til formål at støtte kommunernes arbejde med at skabe mere og rigere natur.

Der er naturligvis mange vigtige dagsordener, og der er behov for, vi arbejder fokuseret på flere fronter og tænker i synergieffekter. Vi mener, at hensyn til både natur og klima skal komme først i samfundsmæssig planlægning, lokalt og nationalt.

6. Er det ikke et landspolitisk og internationalt anliggende?

Jo – det er det også. Men ikke kun. Biodiversitetskrisen kender ikke til kommune- eller landegrænser. Derfor er der behov for at arbejde på alle niveauer og samarbejde med alle aktører – interesseorganisationer, erhvervsdrivende og borgere – om at forbedre vilkårene for natur og biodiversitet.

Danmark har tilsluttet sig biodiversitetskonventionen, der trådte i kraft i 1993, og de efterfølgende globale målsætninger for biodiversitet. Danmark har dermed forpligtet sig til at vende tilbagegangen i biodiversitet.

Kommunerne har en central rolle i forvaltningen af natur og biodiversitet, og kan derved yde et vigtigt bidrag til udmøntning af de internationale målsætninger om at stoppe tabet af biodiversitet i Danmark – og til FN's verdensmål.

Kommuner har ikke pligt til at lave en politik for natur og biodiversitet. Men en naturpolitik er et vigtigt skridt, som gør det muligt at sætte retning og rammer for den fælles opgave det er, at skabe mere og rigere natur. Læs mere i Kommunernes naturopgaver – et juridisk overblik.

7. Er det ikke bedre at bruge kræfterne på konkrete naturprojekter end planer på papir?

Det er ganske svært at skitsere eller prioritere de vigtigste naturindsatser, hvis man ikke kender naturens tilstand eller årsagerne til tilbagegang af de vilde arter og deres levesteder.

En politik besvarer blandt andet spørgsmålet om, hvor det er klogt at sætte ind, og hvilken indsats der skal til for at få en positiv effekt i forhold til at nå de mål, man har sat sig. Derfor arbejder vi for, at kommunerne bruger de nødvendige ressourcer på at udarbejde strategiske og vidensbaserede politikker. Det er ganske enkelt en forudsætning for at forvalte naturen bedst muligt.

8. Har min kommune en naturpolitik?

Omtrent en tredjedel af landets kommuner havde i juni 2018 en naturpolitik.

Ved I ikke om kommunen har en naturpolitik, kan I prøve på kommunens hjemmeside eller spørge direkte hos forvaltningen.

Du kan også henvende dig til din kommune og spørge, om ikke den nuværende naturpolitik trænger til et serviceeftersyn, hvis den er mere end fire år gammel.

9. Hvordan får vi politikkerne med på ideen?

På vores hjemmeside kan du finde et oplæg med gode argumenter for, hvorfor det giver mening for kommunen at udarbejde en naturpolitik. Argumenterne er særligt rettet mod kommunalpolitikere.

10. Skal kommunen have en naturpolitik?

Nej – kommuner har ikke pligt til at lave en politik for natur og biodiversitet. Men en naturpolitik er et vigtigt skridt, som gør det muligt at sætte retning og rammer for den fælles opgave det er, at skabe mere og rigere natur. Læs mere om hvad kommunen skal og kan i Kommunernes naturopgaver – et juridisk overblik og få inspiration til den gode naturpolitik i Kommunale naturpolitikker – et inspirationskatalog.

11. Vores kommune har allerede planlagt at lave en naturpolitik – hvad gør vi så?

Er jeres kommune allerede i gang med arbejdet, kan I præsentere dem for vores materialer:

- *Kommunale naturpolitikker – et inspirationskatalog*
- *Virkemiddelkatalog for natur*
- *Kommunernes naturopgaver – et juridisk overblik*

12. Vores kommune har allerede en naturpolitik – hvad gør vi så?

I kan stadig bruge flere af materialerne fra projekt Naturkommuner til at inspirere og gå i dialog med jeres kommune om naturforvaltningen.

Ca. en ud af tre af landets kommuner havde i juni 2018 en naturpolitik. Men flere af de politikker er af ældre dato, og anvendes muligvis ikke længere som styringsredskab for den kommunale naturforvaltning.

Derfor kan det være tid til at genbesøge og revidere en eksisterende naturpolitik og sætte mere ambitiøse og tidssvarende mål. Det kan også være en anledning til at få forankret politikken blandt de kommunalpolitikere, der ikke var med til at vedtage politikken. Eller få målsætninger og prioriteringer indarbejdet i andre dele af kommunens planlægning og forvaltning, som for eksempel på klima-, sundheds- og skoleområdet.

Nogle kommuner er allerede kommet langt. Her kan jeres mission bestå i at hjælpe med at forankre politikken i lokalsamfundet. Informere og inspirere borgere og det lokale erhvervsliv til at bidrage til at politikken realiseres. Eller I kan selv foreslå konkrete naturprojekter, som I kan søge støtte til via puljen Grønt Guld.

I kan også være med til at sprede de gode erfaringer fra jeres kommune til andre DN afdelinger. Det kan være eksempler på specifikke formuleringer af målsætninger for naturen, eller processen med at få politikken omsat til konkrete initiativer. Og I kan dele jeres erfaringer med, hvordan man får sat naturpolitik på dagsordenen.

13. Hvad skal en politik for natur og biodiversitet indeholde?

En god politik for natur og biodiversitet skal kort fortalt behandle syv trin, der kort beskrives her. Læs mere i Kommunale naturpolitikker – et inspirationskatalog.

Første skridt er at beskrive naturens tilstand og udviklingstendenser. Beskrivelsen skal baseres på solid viden og danner afsæt for de næste trin. Formuler en langsigtet vision og konkrete målsætninger. Prioriter de fokusområder, hvor det er vigtigst at gøre en indsats i politikens levetid. Vælg konkrete indsatser og virkemidler, som fører til hel eller delvis udmøntning af målene. Udarbejd en finansieringsplan. Beskriv hvordan der løbende følges op og evalueres på mål og indsatser, samt hvornår politikken som helhed skal revideres.

14. Skal det være en politik kun for natur og biodiversitet, eller kan den skrives sammen med en klimapolitik?

Nej – ikke nødvendigvis. Uanset om politikken alene skal favne natur og biodiversitet eller, om den også skal dække områder som eksempelvis klimatilpasning, friluftsliv og sundhed, så er det vigtigt at beskyttelse og udvikling af natur og biodiversitet står centralt – og at der tænkes i synergier med andre områder. Da økosystemer og naturområder går på tværs af kommunegrænser, er det en fordel, hvis der tages højde for det i politikken.

15. Vil det ikke blive opfattet som endnu en løftet pegefinger?

Projektets formål er at støtte kommuner i det arbejde, de allerede gør. Ved at holde fast i en positiv tilgang, dele og inspirere med gode erfaringer, er I konstruktive, saglige og løsningsorienterede i dialogen med jeres kommune.

16. Hvad får kommunen ud af det?

Kommunen kan få glæde af at bruge egne ressourcer mere effektivt ved at arbejde imod nogle velvalgte fælles og konkrete mål. Derudover er naturen et aktiv – ud over at være fuld af skønhed og værdi i sig selv – er den også attraktiv for (potentielle) borgere i kommunen, for virksomheder, øger huspriserne og har positiv indvirkning på fysisk og mental sundhed.

17. Hvem gør hvad hvornår?

Det er DN's aktive i lokalafdelingerne, der står for dialogen med kommunens politikere og medarbejdere. I har kontakterne, I kender jeres natur og de forhold, der lokalt sætter naturen under pres.

Sekretariatet er klar med rådgivning, materialer, kurser og anden hjælp.

Nogle af jer er godt i gang allerede!

18. Hvor kan vi få mere information om projektet?

I kan finde mere information, læse nyt, bestille og downloade publikationer på www.dn.dk/naturkommer. Henvendelser om projektet – spørgsmål, informationer eller gode idéer – kan du sende til sekretariatet på naturkommuner@dn.dk.

Er du DN aktiv, kan du spørge i dit samråd, hvilke andre DN afdelinger, der har erfaringer at dele ud af – overvej om det giver mening for jer, at oprette et netværk på podio, hvor I kan trække på hinandens erfaringer.

19. Hvad med medierne?

I tiden frem mod kommunalvalget i 2021 vil sekretariatet løbende lancere historier i medierne, og via andre relevante informationskanaler, som understøtter naturdebatten i kommunen og bidrager til at formidle de gode eksempler til inspiration.